

L'AROMA DE LA NIT

Núria Martí Constans

El dia que l'Hèlia et va dir que anava amb un noi hi va haver un daltabaix. No pas crits ni reflexions falses, com ara “No veus que ets massa jove? Has d'estar per estudiar, ja tindràs temps”. Al contrari, tot va ser molt civilitzat. Et va dir: “Papa, vine, que hem de parlar. Mira, que surto amb un noi des de fa dos dies. T'ho dic perquè vés a saber, si ens trobem, val més que ho sàpigues, però no em facis preguntes, es diu Toni i viu al carrer dels Caputxins.” I a tu se't va encendre alguna cosa a dins i la bola de foc et va pujar per la gola, que vas tenir feina a retenir-la i no cremar la cara de l'Hèlia, que la tenies a tocar, i tota l'habitació, tan bé que havia quedat amb la reforma acabada de fer, perquè l'Hèlia sempre es queixava que necessitava una habitació de noia i no de nena i, encara que vas rondinar, vas anar a Teixits Albert i vas encarregar unes cortines liles i un cobrellit negre amb l'*skyline* de Manhattan que us van costar un ronyó.

Vas guardar-te prou d'escopir el foc i en lloc d'això vas somriure. I sempre d'una manera del tot civilitzada vas respondre: “Doncs que bé, m'alegra molt que m'ho hagin dit,

podeu venir a casa quan vulgueu, m'agradarà saludar-lo, aquest xicot." I quan vas veure la cara de l'Hèlia que venia a dir "D'acord, sí, ja n'hi ha prou, no ho allarguem més", et vas aixecar, li vas fer un petó al front, que era calent com si tingués febre, encara que no en tenia gens, i vas guillar cap a la teva habitació. Et vas deixar anar sobre el llit i allà va venir el daltabaix, que tenies un trasbals a dins que no te'l podies treure amb res, per més que miressis de pensar que més aviat o més tard havia de passar, que setze anys ja és edat per tenir parella, i que no era gens estrany que l'Hèlia en tingués, tan preciosa com és. Perquè l'Hèlia és deliciosa, amb els cabells llargs i arrissats el punt just, no gaire tampoc, no com sa mare, que té un manyoc negre i esflagarsat al cap. I amb aquells ulls grossos que té, d'un verd pregon, i amb els llavis molsuts i el coll llarg i blanc. I que quan vol és dolça i amorosa. T'imaginaves com devia respondre a les manyagues d'en Toni i venia el daltabaix. Dies i nits de daltabaix, que et costava dormir i et llevaves a poc a poc, que la Míriam no et sentís, i anaves a la cuina a les palpentes i obries el llum de l'eixida —perquè, a la cuina, amb el llum de l'eixida ja t'hi veus— i t'omplies un got amb llet freda i t'hi posaves un bon raig de cafè, per més que el cafè desvetlli, perquè llet freda i cafè és una cosa que sempre t'ha agradat molt quan tens set, i en tenies molta, de set. I tornaves al llit per força i ja t'hi podies posar com fos, panxa enlaire o de bocaterrosa, del costat dret o de l'esquerre, que tot just t'adormies com els gats, amb una orella enlaire.

Com més hi pensaves, més et consumies. I la Míriam que dormia d'una tirada, tòtila i babaua. I al matí, mentre feieu contorsionisme per encabir-vos al lavabo i estar llestos a la mateixa hora per fotre el camp cadascú a la seva feina, et

deia: “I doncs, no és maco que la nena vagi amb un vailet? Podríem fer alguna sortideta tots quatre al sud de França, a Tolosa i a Montpeller, i de tornada ens aturem a Besiers i que la parelleta es faci fotos al parc dels Poetes, que és tan bonic, amb tant de verd i l’estany i les oques, que quedaran unes fotos preciosíssimes.” I tu ja veies aquell, en Toni, magreant l’Hèlia tothora i et pujava la bola de foc que havies de reprimir a l’esòfag i només eres capaç de fer “Ahà”. I si la Míriam hi insistia: “Podem arribar fins a Avinyó i retratar el pont de nit, com aquella vegada que hi vam anar tu i jo amb en Pasqual i l’Hermínia”, com que ja tenies el coll encès, només eres capaç de dir “Ja ho veurem”, perquè, a més a més, tampoc no era que recordessis amb gaire il·lusió aquell viatge que vas fer a Occitània amb en Pasqual i l’Hermínia. I amb tot plegat el foc ja era un incendi que et provocava cremades de tercer grau.

I va resultar que no ho vas pas poder evitar i la Míriam va parlar amb els pares d’en Toni i en un tres i no res vas tenir el viatge organitzat per Pasqua. Cinc dies de tortura contemplant tothora l’Hèlia i en Toni parlant baixet l’un a l’orella de l’altra i rient com si allò que s’acabaven de dir fos la cosa més divertida del món. I agafant-se de la mà i escoltant la mateixa música al cotxe, ben junts i amb un auricular cada un, aliens a tot comentari vostre, per més que tu provessis de comunicar-t’hi amb frases ridícules com ara “I doncs, així de què has dit que treballava el teu pare, Toni?”, que l’únic que aconseguies era que la Míriam et mirés malament i et respongués: “Si ja t’ho vaig dir, que és professor de francès a la universitat.” I encara havies d’aguantar que la Míriam hi afegís que deixessis tranquil·la la parelleta —que sempre els anomena així: la parelleta—,

que et venien tots els mals i la roentor que tenies a dins matí, tarda, vespre i matinada no es podia suportar.

Per postres estàveu en habitacions separades, no pas com altres vegades, que amb una triple anàveu la mar de bé. “Com vols que agafem una habitació familiar?”, va dir la Míriam, tòtila i babaua, “Com vols que estiguem tots junts”, deia, “si la parelleta necessita intimitat? Tens unes idees, Fermí, que Déu n’hi do”. Sempre t’hi has portat bé, amb la Míriam, i quan diu aquestes coses la deixes dir i fas l’orni com si no en sabessis de la missa la meitat, que és just a l’inrevés.

A Montpeller, l’Hèlia es va enamorar de fonts i escultures i el segon matí va aparèixer magnífica perquè en Toni li fes moltes fotos enfilada a la falsa *Victòria de Samotràcia* i davant l’*Hèrcules fals*. Magnífica, amb els cabells llargs ondulats i una clenxa molt ben feta, amb els ulls perfilats negres i els llavis de color de rosa intens, amb un mocador amb estampat de lleopard que li feia una volta al coll, una samarreta de tires arrapada i prou, com si fos estiu, uns texans estripats i unes All Star vermelles. El mocador era de seda i era de la Míriam. Prou que es va encarregar de recordar-li-ho quan va entrar al menjador de l’hotel: “Vigila amb el mocador, Hèlia, que és de seda i és un record que em van dur en Pasqual i l’Hermínia de París, ara no me l’estripis.” L’Hèlia va esbufegar i va fer una ganyota petita d’escarni a la seva mare, i en Toni va riure molt i li va fer un petó llarg davant teu que et va remoure les entranyes. Ni punt de comparació, el mocador de lleopard al coll de l’Hèlia i el mocador de lleopard al coll de la Míriam.

Quan s’arregla i s’estira el manyoc negre del cap, de lluny, encara fa força goig, la Míriam, s’ha de reconèixer. En Pasqual a vegades li ho diu per complir: “Sí que estàs

guapa, avui, Míriam”, que en Pasqual sempre ha estat un home d'aquells d'obrir les portes a les dones, arraconar-los la cadira en un restaurant i de tant en tant dir que estan molt guapes com aquell que no vol la cosa. Menudeses que tu no fas mai, prou que sempre t'ho recrimina la Míriam: “Mira que ets sòmimes, Fermí. A veure, què costa ser més atent?” Sempre es queixa d'una cosa o altra, la Míriam. És enutjós, per dir poca cosa. Que no fas el que et demana? Que no vigiles de fer poca mullena a la dutxa? Que no t'ocupes d'arreglar l'escalfador quan s'espatlla? I de pintar les baranes del balcó si es veuen taques de rovell? Enutjós, per dir poca cosa. Encara hauries de ser cortès com si us acabéssiu de conèixer, com si fos aquell dia que la vas veure només d'entrar al bar, sembla que faci una eternitat. Jugava a billar en una taula que hi havia ran de la porta, duia una brusa blanca escotada i quan s'inclinava per picar la bola se li veien els sostenidors de blonda i la pell tibada de l'escot. També hi havia en Pasqual i l'Hermínia. En Pasqual, tan cavaller; l'Hermínia, una mica histèrica, aplaudint cada vegada que el seu xicot colava una bola. I la Míriam, riallera, provocativa i *sexy*. Una altra Míriam. No la Míriam d'ara, que per fora fa patxoca, sí, però que està podrida. Està macada com les peres que comencen a passar-se per dins, ran del pinyol, i a còpia de dies la taca marró s'escampa i, encara que semblen prou maques, d'un groc claret, quan les parteixes, la nyafa corrompuda ja n'agafa més de la meitat. Macada com les pomes que han caigut a terra i, del cop, els surt una nafra tova i fosca, amb la carn trencada, que només veus quan les peles. Et cansa, aquesta Míriam d'ara, tòtila i babaua, que només parla dels clients de la feina, morts que ella adoba perquè la família

els trobi més o menys com eren, sempre menys, esclar, però que fills i filles, mares i pares, germans i germanes s'entesten a acomiadar amb paraules que els conhorten a ells mateixos, no pas als morts: “Sí que era guapo” i “Sí que era ben plantat” i “Sí que va morir tranquil, mira quin somriure que li ha quedat”. Et cansa que quan la Míriam arriba a casa, tòtila i babaua, t'expliqui que arreglar els difunts és un art, que s'hi està ben bé una hora amb cada un, que ja en sap tant perquè fa una pila anys que ho fa, que n'ha arribat a fer vuit el mateix dia i de vegades deu i tot. Renta, desinfecta, taponi, cus, afaita, vesteix, pentina, maquilla. I ella podrida. Et fastigueja. I quan se t'apropa l'esquives: et fa venir basques el tuf de cadàver. Tu vols flaire de maduixes fresques, aroma de lliris blancs ben oberts. Vols sentir la fragància dels pensaments, dels clavells, de les malves, de les roselles, del gessamí. Vols enfonsar el nas a les magnòlies, les tarongines, els gladiols. Descobrir els lilàs, les violetes, les roses, les margarides blanques. Vols endevinar la sentor de farigola, de melissa, d'anís. I vols gaudir cada dia del bàlsam olorós. Cada vespre, que ja no te'n saps estar.

Feia setmanes del daltabaix, després del viatge a França, que quan de nit et vas llevar per fer-te la llet amb cafè vas trigar a tornar al teu llit. Descalç, vas fer el camí cap a la seva habitació. Vas llegir el nom a la porta amb lletres de fusta de coloraines que representen animalons, una granota, un osset, una girafa, una serp, un cangur, H-È-L-I-A, i la vas empènyer un xic a poc a poc, fins que la porta es va badar del tot i vas entrar-hi. Ella dormia de costat amb el cap fora del coixí, tota la cabellera sobre la cara, escabellada, una cama amb el pijama arronsat ben estirada, l'altra

doblegada i amb el llençol entortolligat. La samarreta li pujava i se li veia un trosset d'esquena. Maduixes, lliris, pensaments, clavells, malves, roselles, gessamí, magnòlies, tarongines, gladiols, lilàs, violetes, roses, margarides, fari-gola, melissa i anís. Vas gemegar una mica i l'Hèlia es va bellugar, però no es va despertar en tota l'estona. La nit següent tampoc. Ni l'altra. Només esperaves la foscor, el moment de dir bona nit a la Míriam i que ella tanqués els ulls com els morts per anar a les palpentes a jeure i ensumar flors tendres. De dia la tenia en Toni, que es passejava per casa com si fos el rei del mambo i no tenia vergonya de posar-li la mà a la cuixa davant teu ni de mossegar-la al coll per jugar. Llavors et venia el foc, però sabies que al vespre la flairaries, et lleparies les ferides i es curarien fins l'endemà, quan tornessis a veure les mans d'en Toni a la seva pell i es revifessin les flames. De nit, t'ompliries una vegada més els narius d'efluvis flonjos i et refaries tot sol amb plaer egoista, i així per sempre, sense fi. Fins avui.

Quan feieu malabarismes al lavabo, al matí, tots dos ran de la pica, la Míriam amb el raspall de dents en una mà i el tub de dentífric a l'altra i tu fent la passa per entrar a la dutxa, t'ha preguntat de què feies olor, que era una sentor coneguda, que feia dies que la sentia i que no sabia ben bé de què era. Li hauries dit que al seu costat tenies la nàpia plena de ferum de tora verinosa, de sarriassa, de malcoratge, de baies negres de morella, però te n'has estat i has fet que no ho sabies pas, que vés a saber, que de suor o de pixum. Llavors ella t'ha mirat amb els ulls esbatanats i ha dit: "Fa nits que t'aixeques, oi?" I tu només has obert l'aixeta i molt a contracor has fet relliscar l'aigua avall, t'has empastifat amb el sabó antisèptic que

compra sempre la Míriam, sabó sota les aixelles, al melic i a l'entreuix, has fregat fins que ha fet escuma i de seguida hi has fet caure el raig i només has dit: "Ja està, ara faig l'olor del desinfectant dels morts." I amb les orelles vermelles i l'índex apuntant-te, la Míriam ha dit: "Escolta, Fermí, aquesta colònia la hi vaig comprar jo, que també la porten les seves amigues, això que és tan embafadora, o sigui que la conec prou bé." I tu has callat, t'has imaginat un munt de jovenetes pubescents escampant-se els cabells perfumats amb la mà i t'ha costat molt dissimular les pessigolles que has sentit de sobte entre les cames. Fins que la Míriam, amb una veu triomfadora, una veu de tro, una veu de gola, abans de sortir del lavabo amb el cap ben alt ha deixat anar: "Doncs sàpigues que l'Hèlia és filla d'en Pasqual i que ell i jo fa anys que cardem, a les lliteres de la feina, als hotels, als lavabos dels trens, als aparcaments de cotxes, als bancs dels parcs i al llit de casa, esclar." I, de cop, les pessigolles s'han esvaït i l'Hèlia no t'ha semblat tan bonica com abans. I, ara que hi penses bé, veus que sempre té les mans suades i els llavis clivellats de tan secs. La pell masegada del fregadís del xaval ansiós i l'alè que li put com si mai no s'hagués rentat les dents, tan neta que és sa mare, que duu tovallolletes humides a la bossa per netejar-se les mans, es canvia de roba si s'ha acalorat i fa servir sals aromàtiques quan es banya, que això és com a mínim quatre o cinc vegades a la setmana. L'Hèlia, de fet, és porca i bruta. I no t'interessa gens.